

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.021.03.2017
P/17/109

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/17/109 – System gospodarowania zużyтыми bateriami i akumulatorami
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
<i>Kontroler</i>	Lidia Łucka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/122/2017 z 12 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Miasta i Gminy w Zakroczymiu ¹ , ul. Warszawska 7, 05-170 Zakroczym
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Artur Ciecierski, Burmistrz Gminy Zakroczym ² (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Gmina Zakroczym w latach 2015-2017 (do 30 czerwca) podejmowała działania w celu utworzenia na swoim terenie warunków niezbędnych do selektywnego zbierania odpadów komunalnych, wynikające z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴. Gmina utworzyła mobilny i stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych⁵, upowszechniła informacje o miejscu i przeznaczeniu PSZOK i wypełniła obowiązki sprawozdawcze. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określał zasady zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym zużytych baterii i akumulatorów.

Działania te, w zakresie gospodarki zużyтыми bateriami i akumulatorami, okazały się jednak niewystarczające i nieskuteczne. Stwierdzone nieprawidłowości, w tym m.in. niezorganizowanie przez Gminę kampanii edukacyjno-informacyjnych nt. selektywnego zbierania odpadów komunalnych, brak kontroli w podmiotach prowadzących PSZOK oraz nieterminowe sporządzanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2015 r. i 2016 r.⁶, spowodowały, że Gmina w latach 2015-2017 (do 30 czerwca) nie zebrała zużytych baterii i akumulatorów.

¹ Dalej także: Urząd Gminy w Zakroczymiu, Urząd Gminy, Urząd.

² Od 9 grudnia 2014 r. Dalej także: Burmistrz Gminy, Burmistrz.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 1289. Dalej: ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

⁵ Dalej także: PSZOK, Punkt.

⁶ „Roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Zakroczym za 2016 r. z uwzględnieniem 2015 r.”, Burmistrz Gminy Zakroczym sporządził w trakcie kontroli NIK we wrześniu 2017 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez Gminę działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2015 – 2017 liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Zakroczym⁷ sukcesywnie wzrastała i wg stanu na 1 stycznia w 2015 r. wynosiła 192, w 2016 r. – 219 i w 2017 r. – 255 podmiotów, w tym:

- w latach 2015-2016 nie było podmiotów wprowadzających i przetwarzających zużyte baterie i akumulatory, w I półroczu 2017 r. powstał jeden taki zakład;
- podmiotów odbierających zużyte baterie i akumulatory w 2015 r. było 16, w 2016 r. – 15 i w I półroczu 2017 r. – 13⁸.

(dowód: akta kontroli str. 115-129)

1.2. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów, według regulaminów organizacyjnych Urzędu Gminy w Zakroczymiu, obowiązujących w latach 2015-2017⁹ i zakresów czynności osób zatrudnionych w Urzędzie, należało:

- do 3 stycznia 2016 r. do zakresu działania samodzielnego stanowiska ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska;
- od 4 stycznia 2016 r. do zadań pracowników Wydziału Inwestycji i Rozwoju.

(dowód: akta kontroli str. 9, 39-40, 58, 86-87, 97-114)

W latach 2015-2017 (do 30 czerwca) trzy szkoły¹⁰ prowadzone przez Gminę Zakroczym zorganizowały 11 różnych działań informacyjnych i edukacyjnych nt. selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w których m.in. uwzględniano kwestie gospodarowania zużytymi bateriami i akumulatorami. Działania te skierowane były głównie do uczniów szkół i ich rodziców (łącznie do ponad 600 osób) i polegały m.in. na całorocznej zbiórce zużytych baterii i akumulatorów, organizacji lekcji, konkursów plastycznych i edukacyjnych oraz programów artystycznych nt. postaw proekologicznych, segregowania i recyklingu odpadów¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 9, 39-40, 58, 87, 97-114, 132, 134, 140-143)

W latach 2015-2016 w budżecie Gminy nie planowano i nie wykorzystano środków na sfinansowanie działań informacyjnych i edukacyjnych. W I półroczu 2017 r. zaplanowano 1,0 tys. zł, z czego wykorzystano 0,9 tys. zł na zakup materiałów i żywności w ramach akcji „Dzień Ziemi”, zorganizowanej przez Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Zakroczymiu. Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że zakładano, iż rezultatem ww. akcji oraz innych działań edukacyjno-informacyjnych prowadzonych w szkołach będzie zwiększenie świadomości ekologicznej uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 132, 134-135, 144-145, 150-156)

⁷ Gmina Zakroczym liczyła w tym okresie ok. 6 tys. mieszkańców.

⁸ Według Rejestru Działalności Regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli posesji z terenu Gminy Zakroczym, prowadzonego przez Gminę Zakroczym.

⁹ W latach 2015-2017 obowiązywały regulaminy organizacyjne Urzędu Gminy w Zakroczymiu ustalone zarządzeniami Burmistrza Gminy Zakroczym nr 95/2014 z 29.12.2014 ze zm. i 4/2016 z 05.01.2016 ze zm.

¹⁰ Szkoła Podstawowa im. Komela Makuszyńskiego w Emolinku, Szkoła Podstawowa i. Frydryka Chopina w Wojszczykach, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Zakroczymiu.

¹¹ Np. konkurs plastyczny na wykonanie projektu pojemnika na baterie, konkurs edukacyjny „Działania na rzecz poprawy stanu środowiska”, Akcja Sprzątanie Świata, konkursy: "Pokaz Mody Odpadowej", " Coś z niczego", "EKO-liderzy", „Rzeczy ze śmieci”.

Urząd Gminy Zakroczym udostępnił informacje o punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, na stronie internetowej Urzędu¹² oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w mieście¹³. Informacje zawierały nazwę firmy prowadzącej PSZOK oraz adres Punktu wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 132, 135, 157-174)

„Roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Zakroczym za 2016 r. z uwzględnieniem 2015 r.”, Gmina upubliczniła na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu 21 września 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 382-390)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Gmina Zakroczym w latach 2015-2016 nie zorganizowała i nie zleciła zorganizowania działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, co było niezgodne z art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, regulaminem organizacyjnym Urzędu¹⁴ i zakresem czynności pracowników ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 9, 39-40, 58, 86-87, 97-114, 140-143)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że Gmina ograniczyła do niezbędnego minimum wydatki na działania edukacyjno-informacyjne, w związku z prowadzonym postępowaniem naprawczym¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 132, 134-135, 146-149, 463, 465)

Ocena cząstkowa

W latach 2015-2016 Gmina nie realizowała¹⁷ obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2 pkt 8 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, tj. nie zorganizowała żadnych kampanii edukacyjno-informacyjnych uwzględniających tematykę selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W 2017 r. Gmina upowszechniła informację o funkcjonowaniu PSZOK oraz uczestniczyła w akcji „Dzień Ziemi”, mającej na celu zwiększenie świadomości ekologicznej uczniów.

2. Realizacja obowiązków w zakresie tworzenia sieci oraz zbiórki zużytych baterii i zużytych akumulatorów

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2016 r. Gmina Zakroczym zapewniła odbiór zużytych baterii i akumulatorów przez mobilny punkt selektywnej

¹² <http://www.zakroczym.pl/667-pszok.htm>, <http://www.zakroczym.pl/files/667/57a34475e7bf2/PSZOK.pdf>, <http://www.zakroczym.pl/667-43143f266b59a-73769.htm>, (dostęp 15.09.2017 r.).

¹³ W siedmiu miejscach ogłoszeniowych 1/ w gablocie w Urzędzie Gminy, 2/ na słupie ogłoszeniowym przed Urzędem Gminy, na tablicach ogłoszeń: 3/ przy rondzie w centrum, ul. Warszawska, 4/ przy kościele pw. Podwyższenia Krzyża, ul. Rynek, 5/ przy sklepie spożywczym, ul. Galachy, 6/ przy osiedlu mieszkaniowym, ul. Słoneczna, 7/ przy klasztorze i kościele oo. Kapucynów, ul. Ojca Honorata Koźmińskiego.

¹⁴ § 11 ust. 12 pkt 19 regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Zakroczym z 29 grudnia 2014 r. i § 20 pkt 20 w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Zakroczym z 5 stycznia 2016 r.

¹⁵ Do 30.11.2015 r. zakres czynności osoby zatrudnionej na samodzielnym stanowisku inspektora ds. gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, od 01.02.2016 r. do 31.07.2016 r. specjalisty w Wydziale Inwestycji i Rozwoju, od 01.12. 2016 r. do czasu kontroli NIK podinspektora w Wydziale Inwestycji i Rozwoju.

¹⁶ Pozytywnie zaopiniowanym uchwałą nr Ci.198.2015 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie opinii o Programie postępowania naprawczego Gminy Zakroczym na 2015 r.

¹⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

zbiórki odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych, prowadzony¹⁸ przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o.¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 169, 175-223, 450)

Od 1 lipca 2016 r. Gmina Zakroczym utworzyła jeden stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zapewniający przyjmowanie m.in. zużytych baterii i akumulatorów. Zlokalizowano go w Zakroczymiu przy ul. Byłych Więźniów Twierdzy Zakroczymskiej 11 w odległości ok. 1 km od centrum miasta i ok. 200 m od drogi krajowej 62. Dojazd do PSZOK jest oznakowany i zapewnia dostęp wszystkim mieszkańcom gminy.

Na terenie PSZOK nie ma zabudowań, na placu znajdują się oznaczone kontenery i pojemniki do zbierania odpadów, w tym zamknięty pojemnik z tworzywa sztucznego na zużyte baterie i akumulatory, tj. zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach²⁰, sposób magazynowania uwzględnia właściwości tych odpadów, w tym stan skupienia oraz zagrożenia, które mogą powodować.

(dowód: akta kontroli str. 196-198, 206, 211-212, 262-267, 282, 305-317)

Sposób świadczenia usług przez PSZOK określały uchwały Rady Gminy Zakroczym w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów i Regulamin funkcjonowania PSZOK w Zakroczymiu, ustalony przez Burmistrza Gminy Zakroczym.

(dowód: akta kontroli str. 163-168, 453-460)

W okresie od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. do prowadzenia i obsługi PSZOK Gmina zobowiązała PGK Sp. z o.o. na podstawie umowy nr 1/2016 z 4 stycznia 2016 r. PGK Sp. z o.o. posiadało, wydane decyzją Starosty Płońskiego²¹, zezwolenie na zbieranie i transport odpadów, w tym baterii i akumulatorów ołowiowych, niklowo-kadmowych, zawierających rtęć, alkalicznych i innych oraz niesortowanych baterii, niesortowanych akumulatorów zawierających te baterie²².

W okresie od 17 stycznia do 28 lipca 2017 r.²³ do prowadzenia i obsługi PSZOK, na podstawie umowy nr 4/2017 WIR.720.2.2016 z 17 stycznia 2017 r., Gmina zobowiązała konsorcjum firm RDF Sp. z o.o. z Ostrołęki i Miejskie Przedsiębiorstwo Komunalne Pure Home Sp. z o.o. Spółka Komandytowa z Ostrołęki²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 198, 224, 243-244, 262-304, 450-451)

Informację o otwarciu²⁵ PSZOK oraz regulamin jego funkcjonowania²⁶, ustalony przez Burmistrza Gminy Zakroczym, zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy Zakroczym. W PSZOK do 30 czerwca 2017 r. nie zebrano ani jednej zużytej baterii i ani jednego akumulatora.

(dowód: akta kontroli str. 160-168, 175-177)

¹⁸ Umowa nr 82/2014 z 23 czerwca 2014 r. i umowa nr 1/2016 z 4 stycznia 2016 r.

¹⁹ Dalej także: PGK Sp. z o.o.

²⁰ Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 ze zm. Dalej także: ustawa o odpadach.

²¹ Nr RS.6220.12.2012 z 31 grudnia 2012 r.

²² 16 06 01* Baterie i akumulatory ołowiowe, 16 06 02* Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe, 16 06 03* Baterie zawierające rtęć, 16 06 04 Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03), 16 06 05 Inne baterie i akumulatory, 20 01 33* Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie, 20 01 34 Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33.

Kody odpadów określone są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U., poz. 1923).

²³ Od sierpnia 2017 r. PSZOK prowadzi Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku Sp. z o.o.

²⁴ Dalej także: Konsorcjum firm z Ostrołęki.

²⁵ <http://www.zakroczym.pl/667-43143f266b59a-73769.htm> (dostęp 15.09.2017 r.).

²⁶ <http://www.zakroczym.pl/files/667/57a34475e7bf2/PSZOK.pdf> (dostęp 15.09.2017 r.).

2.2. Rada Gminy Zakroczym 28 marca 2013 r. uchwaliła²⁷ Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym, który obowiązywał do 31 lipca 2016 r.²⁸. Projekt kolejnego Regulaminu Urząd opracował w grudniu 2016 r., a Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Dworze Mazowieckim²⁹ zaopiniował go pozytywnie 21 grudnia 2016 r.

Przed uchwaleniem Regulaminu przez Radę Gminy (29 grudnia 2016 r.) do jego projektu wprowadzone zostały zmiany, które PPIS pozytywnie zaopiniował dopiero 5 stycznia 2017 r. Regulamin ten wszedł w życie 1 lutego 2017 r.

Od 1 marca 2017 r. w Gminie zaczął obowiązywać Regulamin utrzymania czystości i porządku, uchwalony przez Radę Gminy 30 stycznia 2017 r.³⁰. Zarówno Regulamin jak i zmiany w nim, Rada uchwaliła po otrzymaniu pozytywnej opinii PPIS, tj. zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowód: akta kontroli str. 175, 318-319, 322-366)

W regulaminach uwzględnione zostały elementy określone w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym m.in. wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami oraz wymagania w zakresie prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania zużytych baterii i akumulatorów.

W Regulaminie obowiązującym do 31 lipca 2016 r. określono, że:

- prowadzenie selektywnego zbierania zużytych baterii i akumulatorów jest obowiązkowe;
- odpady te należy gromadzić w sposób niedostępny dla osób trzecich i przygotować do odbioru w przezroczystych workach umożliwiającym ich identyfikację;
- odbiór może być prowadzony cztery razy do roku w terminach odbioru odpadów zbieranych selektywnie lub indywidualnie w wyznaczonych punktach.

W regulaminach obowiązujących od 1 lutego 2017 r. określono, że właściciele nieruchomości:

- są zobowiązani do segregowania odpadów, w tym zużytych baterii i akumulatorów oraz do umieszczania ich w miejscach do tego przeznaczonych;
- mogą ww. odpady dostarczyć do PSZOK lub oddać do mobilnej zbiórki odpadów, które zbierają te odpady raz na pół roku.

Regulamin zobowiązał też przedsiębiorców odbierających ww. odpady do niemieszania ich z innymi odpadami oraz do odbioru raz na pół roku.

(dowód: akta kontroli str. 175-176, 320-332, 337-345, 351-358, 364-366)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od 17 stycznia do 28 lipca 2017 r. Gmina powierzyła prowadzenie PSZOK Konsorcjum firm z Ostrołęki, które nie posiadało właściwego zezwolenia na zbieranie odpadów komunalnych. Było to niezgodne z:

²⁷ Uchwała nr XX/136/2013 Rady Gminy Zakroczym z dnia 28 marca 2013 r w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r., poz. 4916).

²⁸ Według art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 87), która weszła w życie 1 lutego 2015 r., dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 4, art. 6l, art. 6n, art. 6r ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc na okres, na jaki zostały wydane, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

²⁹ Dalej także: PPIS.

³⁰ Uchwała nr XXXIII/217/2017 Rady Gminy Zakroczym z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r., poz. 1409), zmieniona uchwałą nr XXXV/235/2017 Rady Gminy Zakroczym z dnia 28 marca 2017 zmieniającą uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r., poz. 4464).

- art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej³¹, wg którego, jeżeli do prowadzenia danego rodzaju działalności na podstawie innych ustaw jest wymagane uzyskanie zezwolenia, jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzyć wykonywanie zadań wyłącznie podmiotowi posiadającemu wymagane zezwolenie;
- art. 41 ust. 1 - 3 ustawy o odpadach, stanowiącym, że prowadzenie zbierania odpadów wymaga uzyskania zezwolenia, które wydaje, w drodze decyzji, starosta właściwy odpowiednio ze względu na miejsce zbierania odpadów.
(dowód: akta kontroli str. 451, 463, 465, 472-480, 484)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że podmiotem prowadzącym PSZOK jest Gmina Zakroczym, która zgodnie z art. 45 ust. 1 pkt 11 ustawy o odpadach jest zwolniona z obowiązku posiadania ww. zezwolenia.

(dowód: akta kontroli str. 465)

Zdaniem NIK, Gmina Zakroczym nie prowadziła punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych samodzielnie, lecz zgodnie z umową z 17 stycznia 2017 r. zobowiązała do prowadzenia i obsługi PSZOK Konsorcjum firm z Ostrołęki, które powinno przedstawić ww. zezwolenie starosty właściwego ze względu na miejsce zbierania odpadów. Ponadto w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, która stanowiła załącznik do ww. umowy, Gmina ustaliła, jako warunek wymagany od wykonawców, posiadanie aktualnego zezwolenia starosty na zbieranie i transport odpadów komunalnych.

(dowód: akta kontroli str. 264, 288, 472-480)

2. Burmistrz Gminy Zakroczym przedłożył Radzie Gminy Zakroczym projekt regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zakroczym dopiero 29 grudnia 2016 r., mimo że poprzedni regulamin³², zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw³³, zachował moc do 31 lipca 2016 r. W związku z powyższym w okresie od 1 sierpnia 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. na terenie Gminy Zakroczym nie obowiązywał regulamin utrzymania czystości i porządku.

(dowód: akta kontroli str. 318, 322-337)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że wynikało to z braków kadrowych, w tym wakatu na stanowisku ds. ochrony środowiska w okresie od 1 sierpnia do 30 listopada 2016 r. Po przeprowadzeniu dwóch naborów i zatrudnieniu pracownika od 1 grudnia 2016 r. przystąpiono do opracowania ww. Regulaminu.

(dowód: akta kontroli str. 463-466)

3. Burmistrz Gminy Zakroczym przedłożył Radzie Gminy Zakroczym projekt ww. Regulaminu bez uzyskania opinii PPIS, co było niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Rada uchwaliła ww. Regulamin 29 grudnia 2016 r., mimo że PPIS zaopiniował jego projekt 5 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 318, 336-345)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że konieczne było jak najszybsze uchwalenie nowego Regulaminu i Urząd uzyskał telefoniczną informację od PPIS, że jego opinia jest pozytywna.

(dowód: akta kontroli str. 464, 466)

³¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 827.

³² Uchwalony uchwałą nr XX/136/2013 Rady Gminy Zakroczym z dnia 28 marca 2013 r w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r., poz. 4916).

³³ Dz. U. z 2015 r., poz. 87. Według art. 11 ustawy, która weszła w życie 1 lutego 2015 r., dotychczasowe akty prawa miejscowego wydane na podstawie art. 4, art. 6l, art. 6n, art. 6r ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc na okres, na jaki zostały wydane, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Gmina Zakroczym do 30 czerwca 2016 r. zorganizowała odbiór zużytych baterii i akumulatorów przez mobilny punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a w lipcu w 2016 r. utworzyła stacjonarny PSZOK.

Część działań, w tym niewymaganie od Konsorcjum firm z Ostrołęki zezwolenia na zbieranie odpadów komunalnych oraz opóźnienia w opiniowaniu i uchwaleniu regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zakroczym naruszały przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

3. Skuteczność nadzoru nad podmiotami gospodarującymi zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami

Opis stanu faktycznego

3.1. PGK Sp. z o.o., które prowadziło PSZOK w 2016 r., stosownie do art. 9na ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przekazało 31 stycznia 2017 r. Burmistrzowi Gminy roczne „Sprawozdanie podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych za 2016 rok”. Sprawozdanie:

- zgodnie z art. 9na ust. 3 ww. ustawy, zawierało między innymi informacje o masie poszczególnych rodzajów zebranych odpadów komunalnych oraz o masie powstałych z zebranych odpadów: pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania, odpadach przygotowanych do ponownego użycia, recyklingu i innych procesów odzysku,
- było zgodne z wzorem określonym w załączniku 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi³⁴.

PGK Sp. z o.o. w Sprawozdaniu wykazało, że w 2016 r. w PSZOK zebrano 1,480 Mg odpadów nieulegających biodegradacji, w tym 0,120 Mg gruzu i 1,360 Mg odpadów wielkogabarytowych. Według Sprawozdania za 2016 r. w PSZOK nie zebrano zużytych baterii i akumulatorów.

(dowód: akta kontroli str. 175-176, 373-381)

3.2. W okresie od założenia PSZOK, tj. od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. Gmina Zakroczym nie przeprowadziła kontroli podmiotów prowadzących Punkt.

(dowód: akta kontroli str. 175-176)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz Gminy Zakroczym w okresie funkcjonowania PSZOK w Zakroczymiu nie zarządził w podmiotach prowadzących ten Punkt kontroli w trybie art. 9u ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowód: akta kontroli str. 175-176)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że PSZOK był na bieżąco monitorowany przez pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej w Zakroczymiu i Wydziału Inwestycji i Rozwoju Urzędu Gminy. Pracownicy nie zgłaszali nieprawidłowości, w związku z czym uznano, że nie ma powodu zarządzania kontroli w PGK Sp. z o.o. i Konsorcjum firm z Ostrołęki w zakresie prowadzenia przez nie PSZOK-u.

(dowód: akta kontroli str. 452, 464, 466)

³⁴ Dz.U. poz. 934. Do dnia 30 czerwca 2016 r. stosowany był wzór sprawozdania określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 maja 2012 r. w sprawie wzorów sprawozdań o odebranych i zebranych odpadach komunalnych, odebranych nieczystościach ciekłych oraz realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (Dz.U. poz.630).

Zdaniem NIK, z powodu braku kontroli w PSZOK, Gmina nie miała wiedzy nt. braku efektów działalności Punktu w zakresie bieżącej zbiórki zużytych baterii i akumulatorów.

Ocena cząstkowa

Gmina Zakroczym uzyskała od podmiotu prowadzącego PSZOK, sprawozdanie za 2016 rok zgodne z obowiązującymi przepisami. Jednak Burmistrz nie wykorzystał swojego prawa do kontroli, co nie pozwoliło mu bezpośrednio ocenić jakości usługi świadczonej przez PSZOK.

4. Realizacja przez Gminę obowiązków analitycznych i sprawozdawczych

Opis stanu faktycznego

4.1. „Roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Zakroczym za 2016 r. z uwzględnieniem 2015 r.”, Burmistrz Gminy Zakroczym sporządził w trakcie kontroli NIK we wrześniu 2017 r. i upublicznił 21 września 2017 r. na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu.

Analiza zawierała informacje wymagane przez art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym m.in. dotyczące:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami,
- kosztów poniesionych w związku z gospodarowaniem odpadami,
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

(dowód: akta kontroli str. 382-390)

4.2. Gmina Zakroczym terminowo sporządziła roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2015 r. i 2016 r. Sprawozdania zostały przekazane Marszałkowi Województwa Mazowieckiego i Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Ciechanowie.

W związku ze sprawozdaniem za 2015 r.:

- Marszałek Województwa w czerwcu 2016 r. zgłosił uwagi, które Gmina uwzględniła w korekcie sprawozdania z 8 lipca 2016 r.,
- Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w styczniu 2017 r. wszczął wobec Gminy postępowanie administracyjne z powodu nieosiągnięcia wymaganego³⁵ w 2015 r. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości 40%.

W związku z powyższym Burmistrz Gminy Zakroczym, po otrzymaniu wyjaśnień, kart przekazania odpadów i korekt sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne, sporządził 24 lutego 2017 r. ostateczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2015 r. Po otrzymaniu korekty Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska umorzył postępowanie.

Do sprawozdania za 2016 r. Marszałek Województwa zgłosił uwagi w kwietniu 2017 r. Gmina uwzględniła je w korekcie sprawozdania z 24 maja 2017 r.

Sprawozdania zawierały informację o masie poszczególnych rodzajów odebranych z terenu gminy odpadów komunalnych, informację o działających na terenie gminy punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, masie odpadów w nich

³⁵ Art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

zebranych oraz o sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do których zostały przekazane zebrane odpady komunalne.

Analiza danych w sprawozdaniach wykazała, że wynikały one z półrocznych sprawozdań podmiotu działającego na podstawie umowy z Gminą oraz umów z właścicielami nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne i rocznego sprawozdania podmiotu prowadzącego PSZOK (za 2016 r.). Wg sprawozdań w Gminie w 2015 r. i 2016 r. nie zebrano zużytych baterii i akumulatorów.

(dowód: akta kontroli str. 391-449, 461-462)

4.3. W latach 2015 – 2016 Gmina Zakroczym miała problemy finansowe i kadrowe. W 2015 r. został opracowany i uchwalony przez Radę Gminy Program postępowania naprawczego Gminy Zakroczym na 2015 r.

Brak pracownika merytorycznego na stanowisku ds. ochrony środowiska w okresie od 1 sierpnia do 30 listopada 2016 r. spowodował napiętrzenie się zadań.

Potrzeby inwestycyjne dotyczą głównie utworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie należącym do gminy Zakroczym, wyposażonego w wiaty oraz częściowo zadaszzonego.

(dowód: akta kontroli str. 97-104, 133, 138-139, 146-149, 387)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz Gminy Zakroczym nie sporządził w terminie do 30 kwietnia corocznej analizy za 2015 r. i 2016 r. stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Było niezgodne z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

(dowód: akta kontroli str. 382-390)

Burmistrz Gminy Zakroczym wyjaśnił, że przyczyną była m.in. konieczność korekt w rocznych sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r. i 2016 r., które stanowią podstawę do sporządzenia ww. analizy.

(dowód: akta kontroli str. 464, 466-468)

NIK zwraca uwagę, że pisma Marszałka Województwa z uwagami do rocznego sprawozdania za 2015 r. wpłynęły do Urzędu 8 czerwca 2016 r. i za 2016 r. - 4 maja 2017 r., a analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi należało sporządzić do 30 kwietnia.

(dowód: akta kontroli str. 392, 425, 449)

Ocena cząstkowa

Gmina podjęła działania w celu terminowego wypełnienia obowiązków sprawozdawczych za 2015 r. i 2016 r. Po korekcie sprawozdania zawierały rzetelne dane, wynikające z dokumentów źródłowych.

Brak analizy stanu gospodarki odpadami za 2015 r. i 2016 r. sporządzonej na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady, uniemożliwił Gminie ocenę możliwości technicznych i organizacyjnych oraz planowania działań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Niesporządzenie ww. analizy spowodowało, że Gmina nie miała wiedzy m.in. nt. efektów działań punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym w zakresie gospodarki zużytymi bateriami i akumulatorami.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁶, wnosi o:

- 1/ zorganizowanie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 2/ bieżące sprawowanie przez Burmistrza Gminy kontroli przestrzegania i stosowania przez PSZOK przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3/ coroczne terminowe sporządzanie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 4/ poprawienie efektywności w zakresie zbierania zużytych baterii i akumulatorów przez podmioty działające na rzecz Gminy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia   października 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler/Kontrolerzy
Lidia Łucka
gł. specjalista kontroli państwowej

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

³⁶ Dz.U. z 2017 r., poz. 524.

